

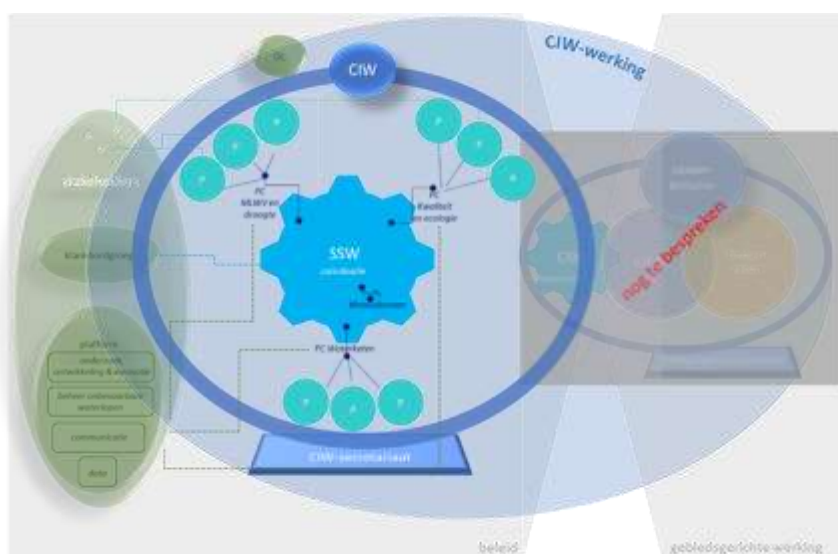
Integraal waterbeleid

(aanvullend op stuk over Bekkenwerking vanuit Decreet Integraal Waterbeleid).

Strategische stuurgroep water

De coördinatiecommissie integraal waterbeleid (CIW) is het overlegplatform dat voor een gecoördineerde en geïntegreerde aanpak van het waterbeheer in Vlaanderen moet zorgen. In 2019 startte een traject naar een vernieuwde organisatiestructuur: de CIW 2.0. Gouverneur Cathy Berx vertegenwoordigt de Vlaamse gouverneurs in het CIW-overleg.

In de vernieuwde organisatiestructuur van de CIW, vormt de Strategische Stuurgroep Water de kerngroep waar alles samenkomt en vertrekt. Deze stuurgroep coördineert de verschillende projectgroepen en beoordeelt welke agendapunten aan de CIW worden voorgelegd. Gouverneur Decaluwé vertegenwoordigt de Vlaamse gouverneurs in de strategische stuurgroep.

Nieuwe organisatiestructuur CIW (CIW juni 2020)

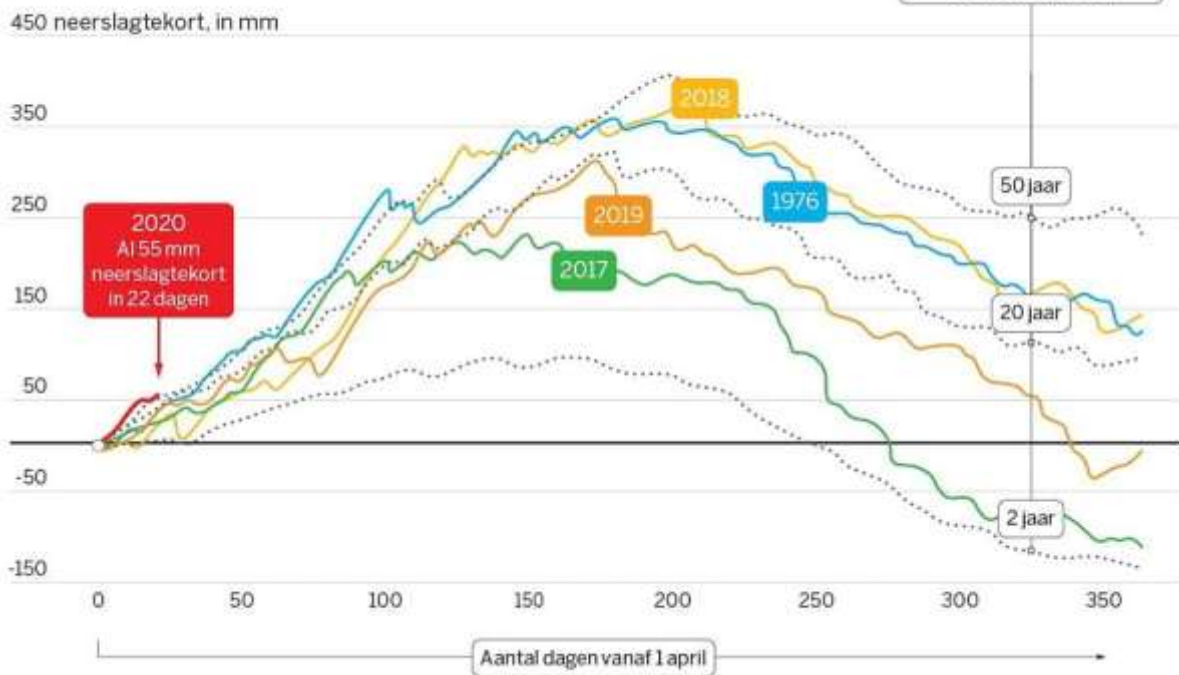
Integraal waterbeleid - droogte

2020 is al het vierde opeenvolgende jaar gekenmerkt door een droogteperiode. Vanaf 21 mei waren op enkele ecologisch kwetsbare waterlopen captatieverboden van kracht. Nooit eerder was dit zo vroeg op het jaar nodig om het watergebruik te beperken.

Vergelijking neerslagtekort in vier droge jaren

Start van de berekening telkens vanaf 1 april, het begin van de hydrologische zomer

DS Infografiek | Bron: Patrick Willems, KU Leuven

West-Vlaanderen is nog meer dan de andere Vlaamse provincies kwetsbaar op vlak van waterbeschikbaarheid. Eén derde van de provincie is poldergebied met een continue dreiging van verzilting. Er is de sterke afhankelijkheid van neerslag en 'vreemd' water (water dat provincie binnenstroomt). In tijden van droogte hebben we, zeker in het kleine IJzerbekken, al gemerkt dat de aanvoer dreigt stil te vallen. Als landbouwprovincie is West-Vlaanderen toonaangevend in de agrofoodsector, maar het maakt bedrijven ook steeds afhankelijker van oppervlaktewater. En dan is er nog het Kusttoerisme met serieuze uitdagingen voor de drinkwaterbevoorrading.

De Westhoek als meest kwetsbare regio voor droogte

Het is dan ook niet verwonderlijk dat de Westhoek als meest kwetsbare regio aangeduid is om prioritair in te investeren. Enkele projecten die opgestart zijn of uitgewerkt worden in deze regio:

- De provincie West-Vlaanderen ondersteunt landbouwers en burgers in de aanleg van een eigen strategische watervoorraad. Het biedt een buffervoorraad bij een dreigend watertekort en beschermt tegen wateroverlast. In 2020 lanceerde de provincie een nieuwe oproep voor **waterspaarbekkens**. Meer info via <https://www.west-vlaanderen.be/natuur-milieu-en-water/waterbeheer/provinciaal-reglement-waterputten> of via de droogtecoördinator Jasper Dugardeyn via jasper.dugardeyn@west-vlaanderen.be. Er is een **reactief afwegingskader** in uitwerking voor prioritair watergebruik, waarbij onze kustzone als pilootgebied geselecteerd is. Het onderzoeksproject loopt in 2020 en de resultaten worden in het voorjaar van 2021 gepresenteerd. De gouverneur is actief betrokken in het traject via verschillende workshops en bilateraal overleg met de projectleiders. Meer info via www.vlaanderen.be/afwegingskader.
- In tijden van dreigende waterschaarste zetten we volop in op alternatieve waterbevoorrading. Het VLAIO-project '**Irrigatie 2.0: wanneer waar welk water?**', getrokken door INAGRO, wil de watervraag en het wateraanbod beter in kaart brengen. VITO/Vlakwa ontwikkelt een interactieve kaart die in een draftversie zit en zal werken zoals 2dehands.be: ik zoek effluent in straal van x-km rond mijn perceel. De viewer zou binnenkort publiek toegankelijk moeten zijn. Meer info via <https://www.inagro.be/Artikel/guid/5755>
- **Internet of Water** levert een bijdrage in het bekampen van de verzilting. Het grondwater in het kust- en poldergebied is van nature verzilt waardoor er zowel zoet, brak als zout water aangetroffen wordt. Door droogte en een lage grondwaterstand neemt het zoutgehalte in de bodem, het grondwater en het oppervlaktewater toe. [De verziltingskaarten in Vlaanderen vandaag](#) zijn echter momentopnames. De sensoren van Internet of Water zullen de elektrische geleidbaarheid (EC) in het water

meten en dat is een goede indicator voor verzilting. Daarnaast meten de sensoren de zuurtegraad (Ph), en de temperatuur. Vanaf 2023 zullen 2500 sensoren continu indicatoren van waterkwaliteit meten. In De Blankaart werd op 10 juli 2018 de eerste sensor geïnstalleerd. Communicatie verloopt via de projectwebsite www.internetofwater.be.

De 'Blue Deal' als antwoord op 4 opeenvolgende droogteperiodes

Bij de droogteperiode in 2017 was er geen kant-en-klaar scenario ter beschikking. Een plan voor de aanpak van watertekorten - gekoppeld aan een droogteperiode, was er nog niet. Sindsdien zijn heel wat beleidsplannen en acties op touw gezet die zowel inzetten op de vraag- als op de aanbodzijde. Na een actieplan droogte en wateroverlast (2019) schakelde de Vlaamse regering nog een versnelling hoger en keurde ze tijdens de zomer van 2020 de 'Blue Deal' goed, een plan met meer dan 70 maatregelen om Vlaanderen meer weerbaarder te maken tegen droogte. Een high level taskforce droogte coördineert de uitvoering van de acties. De taskforce is samengesteld uit de bevoegde ministers, de Vlaamse gouverneurs en vertegenwoordigers van de waterbeheerders. ([meer over de Blue Deal](#))

Governance van droogte

Terwijl het in 2017 enkel in West-Vlaanderen uiterst droog was, trof de droogteperiode tijdens de zomer van 2018 gans Vlaanderen. Sindsdien volgt een projectgroep op Vlaams niveau een indicatorenset op om de droogtetoestand te beoordelen. Vanuit deze analyse adviseert de **Droogtecommissie** vervolgens de gouverneurs om elk in hun provincie de passende droogtemaatregelen te nemen. Gouverneur Decaluwé vertegenwoordigt de Vlaamse gouverneurs in deze Droogtecommissie. De Vlaamse afspraken zijn verder vertaald in een West-Vlaams draaiboek. ([link naar het document](#))

Het **provinciaal droogteoverleg** waarborgt maatwerk en vertaalt het advies van de Vlaamse Droogtecommissie in passende besluitvorming op het regionale niveau. De gouverneur zit het droogteoverleg voor. De droogtemaatregelen worden gecommuniceerd via

vlaanderen.be/waterschaarste. Meer info over de droogtemaatregelen in 2020 vind je hier ([link naar overzichtstabel 2020](#))

Bij elke droogteperiode stelt de gouverneur een evaluatierapport op over de aanpak ervan. Het rapport integreert de bijdrage van de deelnemers aan het provinciaal droogte-overleg en wil de Vlaamse aanpak inspireren. Het rapport wordt bezorgd aan de droogtecoördinator op Vlaams niveau, dit is de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW). De rapporten van de voorbije droogteperiodes zijn te downloaden via deze link ([link naar de rapporten van 2017, 2018 en 2019](#))

Tabel besluitvorming provinciaal droogteoverleg 2020

Het provinciaal droogteoverleg is bij een eventuele droogteperiode voorzien op woensdag. Dit laat afstemming toe met de adviserende organen (projectgroep en Droogtecommissie) en met andere provincies over onder meer de communicatie.

Op woensdag 20 mei 2020 organiseerde de gouverneur een eerste bijeenkomst. Functie was het informeren van de partners over de droogtetoestand en de aanpak in 2020. Een aantal waterbeheerders namen al vroeg in het voorjaar (preventieve) maatregelen om de zoetwatervoorraad te vrijwaren. Uit een rondvraag bij de waterbeheerders bleken bijkomende maatregelen tot dan niet aan de orde.

Het provinciaal droogteoverleg kwam daarna nog één keer fysiek bijeen op woensdag 10 juni. Door de coronamaatregelen werd extra ingezet op besluitvorming via digitale, schriftelijke procedure. Op 21 augustus was er droogteoverleg aangekondigd, maar uiteindelijk geannuleerd door de aanhoudende droogte. Een overzicht van de besluitvorming is weergegeven in onderstaande tabel.

Nr	Datum	Besluit	Opheffing
1	21 mei 2020	Captatieverbod onbevaarbare waterlopen in Blankaartbekken, de afgesneden meanders van de Leie en de stroomgebieden van de Poperingevaart, de Kemmelbeek, de Handzamevaart, de Rivierbeek, de Hertsbergebeek en de Bornebeek	25 mei 2020
2	25 mei 2020	Uitbreiding captatieverbod onbevaarbare waterlopen van De Blankaart naar ganse IJzerbekken en versoepeling voor Poperingevaart, de Kemmelbeek en de Handzamevaart	3 juni 2020
3	3 juni 2020	Aanpassing captatieverbod naar situatie 21 mei 2020	12 juni 2020
4	12 juni 2020	Uitbreiding captatieverbod met de Poekebeek	18 juni 2020

5	18 juni 2020	Versoepeling captatieverbod naar de onbevaarbare waterlopen in het Blankaartbekken, de afgesneden meanders van de Leie en de Schelde en het stroomgebied van de Bornebeek	1 oktober 2020
---	--------------	---	----------------